Meerschap Paterswolde

Jaarstukken 2017

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP
accountants & adviseurs

Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

Inhoud

	pagina
Voorwoord	3
Inleiding	4
Jaarverslag	
1. Organisatie	5
2. Beleid	7
3. Onderhoud en Beheer	8
4. Externe contacten	13
5. Programmaverantwoording	14
Jaarrekening	
6. Jaarrekening	20

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP
accountants & advies

Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

Meerschap Paterswolde

Jaarstukken 2017

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP

Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

Inhoud

	pagina
Voorwoord	3
Inleiding	4
Jaarverslag	
1. Organisatie	5
2. Beleid	7
3. Onderhoud en Beheer	8
4. Externe contacten	13
5. Programmaverantwoording	14
Jaarrekening	
6. Jaarrekening	20

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP
accountants & advies

Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

Voorwoord

Ook het afgelopen jaar viel mij weer op hoezeer het Paterswoldsemeer, de Hoornseplas en de omliggende recreatie- en natuurgebieden leven bij omwonenden, verenigingen en bezoekers van het Meerschapsgebied. Een gebied met betekenis. Om in te wonen, leven en te recreëren. Het hele jaar door.

Werkzaamheden binnen financiële kaders verricht
Ook in het afgelopen jaar heeft het Meerschap haar werkzaamheden weer binnen de afgesproken financiële kaders verricht. Het Dagelijks Bestuur complimenteert de medewerkers met het feit dat de kleine organisatie relatief goedkoop opereert, zonder de schaalvoordelen van een grote organisatie. Het Dagelijks Bestuur en de Meerschapsorganisatie zijn dan ook steeds op zoek naar verdere optimalisering van de bedrijfsvoering.

Nieuwe directeur/secretaris
In juli 2017 heeft directeur/secretaris de heer G. Pots heeft afscheid genomen en is met pensioen gegaan. Zijn plaats is ingenomen door mevrouw K. Hunziker.

Externe aangelegenheden
Het ernstige duikongeval wat in 2012 heeft plaatsgevonden is door onze verzekering afgehandeld door middel van een schikking met het slachtoffer.

Project Lage Wal
De besteksvoorbereiding voor de reconstructie van de Lage Wal is gestart.

Vandalisme
Er heeft minder vandalisme plaatsgevonden in het gebied ten opzichte van voorgaand jaar.

Voor verdere informatie verwijs ik u graag naar dit jaarverslag.

Nina Hofstra,
Voorzitter Meerschap Paterswolde
Haren, april 2018.

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP accountants & adviseurs
Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2017 met daarin opgenomen het jaarverslag en de jaarrekening 2017 van het Meerschap Paterswolde.
In hoofdstuk 1 staat een beknopt overzicht van de opbouw van onze organisatie en de personalia.
Hoofdstuk 2 besteedt aandacht aan beleidsontwikkelingen en andere bestuurlijke zaken.
In Hoofdstuk 3 vindt u informatie over het onderhoud en beheer van ons gebied.
Hoofdstuk 4 gaat over de externe contacten van het Meerschap en de voorlichting en publiciteit.
Hoofdstuk 5 bevat de programmaverantwoording.
Hoofdstuk 5 bevat de gegevens van de jaarrekening 2017.

Naar wij hopen heeft u na het lezen van dit verslag een goed en compleet beeld gekregen van onze financiën en van de werkzaamheden en ontwikkelingen die in het jaar 2017 plaatsvonden.

HOFSTEENGE ZEEMAN
GROEP
accountants & adviseurs

Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

1 Organisatie

In het Meerschap werken de gemeente Haren, Tynaarlo en Groningen samen aan het beheer van het Paterswoldsemeer, het Hoornsemeer, de Hoornseplas en omliggende recreatie- en natuurgebieden.
Het Meerschap behartigt voor de samenwerkende gemeenten de belangen op drie beleidsterreinen;

- Recreatie
- Natuurbescherming
- Landschapsverzorging

Het Meerschap behartigt deze belangen onder meer door:

1. De instandhouding en verbetering van het natuur- en landschapsschoon;
2. Het onderhoud en de exploitatie van inrichtingen en eigendommen;
3. Het vaststellen van verordeningen, die de belangen van de recreatie, natuurbescherming of landschapsverzorging betreffen, al dan niet door strafbepalingen of bestuursdwang te handhaven;
4. Advisering over bouw- en bestemmingsplannen.

Opbouw en organisatie

Het Meerschap Paterswolde kent een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur, een voorzitter en een directeur/secretaris.

Het Algemeen Bestuur bestaat uit 10 leden:

1. Een lid uit elk college van B&W van de deelnemende gemeenten Haren, Tynaarlo en Groningen;
2. Twee leden uit de raad van de gemeente Tynaarlo;
3. Twee leden uit de raad van de gemeente Haren;
4. Drie leden uit de raad van de gemeente Groningen.

De drie gemeenteraden wijzen de leden aan de welke uit hun midden en uit het college worden afgevaardigd.
Het dagelijks bestuur bestaat uit de onder 1 genoemde drie leden.
Het algemeen bestuur wijst op voordracht van het dagelijks bestuur een voorzitter aan.
Daarbij is afgesproken dat het voorzitterschap per zittingsperiode van vier jaar rouleert tussen de DB leden uit de colleges van achtereenvolgens Tynaarlo, Haren en Groningen.

Het secretariaat van het Meerschap, bestaande uit de directeur/secretaris en de loco secretaris, zorgt voor de administratie, de beleidsvoorbereiding en advisering, het voorbereiden van de bestuursvergaderingen, de correspondentie en de contacten met overheidsinstanties, marktpartijen en publiek.

Verder zijn er bij het Meerschap een beheerder en twee onderhoudsmedewerkers in dienst. Zij zijn belast met het dagelijks onderhoud en het toezicht op de terreinen.
De bediening van de brug en de sluis tussen het Hoornsediep en het meer wordt verzorgd door een medewerker van lederz van de gemeente Groningen en vrijwilligers.
Op drukke dagen wordt er extra schoongemaakt en hiervoor worden externe partijen ingehuurd.

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP accountants & adviseurs
Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

Personalia bestuur
Het voorzitterschap rouleert, bij afspraak in de gemeenschappelijke regeling Meerschap Paterswolde 2016, van de gemeente Tynaarlo naar de gemeente Haren en vervolgens naar de gemeente Groningen. De voorzittershamer is momenteel in handen van de gemeente Tynaarlo.

Het bestuur van het Meerschap Paterswolde bestond in 2017 uit de volgende leden:
Mevrouw N. Hofstra, wethouder van Tynaarlo, namens de VVD, voorzitter en lid van het dagelijks bestuur,
De heer J. van Keulen, wethouder van Groningen, namens de VVD, vicevoorzitter en lid van het dagelijks bestuur,
Mevrouw M.H. Stiekema, wethouder van Haren, namens CDA, lid van het dagelijks bestuur,
De heer W.B. Leemhuis, gemeenteraadslid van Groningen voor GroenLinks,
De heer J.P. Loopstra, gemeenteraadslid van Groningen voor de PvdA,
De heer M.D. Blom, gemeenteraadslid van Groningen voor de VVD,
Mevrouw H. Wiersema, gemeenteraadslid van Tynaarlo voor het CDA,
Mevrouw C.E. Kardol, gemeenteraadslid van Tynaarlo voor D66,
Mevrouw C.H.L. Fenijn, gemeenteraadslid van Haren voor D66,
Mevrouw L.M. Schuiling gemeenteraadslid van Haren voor de PvdA.

Personalia medewerkers

Secretariaat
De heer G. Pots, directeur/secretaris tot 1 juli 2017,
Mevrouw Hunziker directeur/secretaris vanaf 1 augustus 2017,
Mevrouw S. Loedeman, loco secretaris.

Overige personeelsleden

de heer H. Homan	beheerder,
de heer J. Reinds	medewerker onderhoud en toezicht,
de heer F. Ubels	medewerker onderhoud en toezicht,

De sluis en brug aan de Hoornsedijk in Haren werden bediend door de heren L. Elsinga, werkzaam bij lederz en door de heer J. Zuierveld.

Molen De Helper wordt op zaterdagen bediend door een vrijwillig molenaar, de heer R. Glazenburg.

Verder zijn er negen vrijwilligers werkzaam voor het Meerschap, dit zowel in het gebied als op het secretariaat.

Vergaderingen
Het dagelijks bestuur vergaderde op 10 april, 4 september en 31 oktober.
Het algemeen bestuur vergaderde op 29 mei en 4 december.

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP accountants & adviseurs
Contrôle verklaring d.d. 26 MRT 2018

2 Beleid

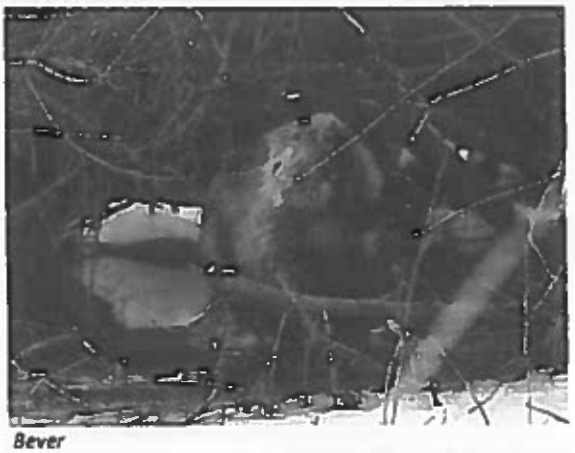
Vrijwilligers.
Het Meerschap vraagt sinds 2014 via haar website vrijwilligers voor diverse werkzaamheden. We hebben zes vrijwilligers. Twee van onze vrijwilligers zijn tweewekelijks in ons gebied aanwezig om onderhoudswerkzaamheden te verrichten. De in 2015 spontaan opgerichte "Natuurwerkgroep Meerschap" bestaat uit drie vrijwilligers die geregeld overleg voeren met onze beheerder over het (ecologisch)beheer.

Handhaving openbare orde
In de bestuursvergadering van december 2013 is besloten structureel te gaan handhaven in het Meerschapsgebied. De handhaving wordt verzorgd door medewerkers van Trigion/City360.

Plannen Hampshire Hotel
Begin 2014 heeft Het Hampshire Hotel aan het toenmalige dagelijks bestuur hun plannen voorgelegd. In grote lijnen houden deze plannen een upgrading in van het gebied achter het hotel. Om dit plan te kunnen realiseren moet er ongeveer 1,8 hectare Meerschapsgrond gebruikt worden. Deze grond wordt afgegraven ter vergroting van de wateroppervlakte die dan tot aan het terras van het hotel komt te liggen. Het algemeen bestuur heeft in haar vergadering van 4 februari 2015 besloten deze gronden beschikbaar te stellen. Het gebied blijft openbaar omdat het Meerschap eigenaar blijft. Het afgelopen jaar is er hard gewerkt aan de verdere uitwerking van de plannen en zijn alle vergunningen verstrekt. Een voorlopige planning geeft aan dat er in het voorjaar 2018 gestart zal worden met de werkzaamheden.

Plannen de "Lage Wal"
Bij dit project hebben drie partijen een belang, De Provincie, het Waterschap en het Meerschap. Het plan omvat een reconstructie van de oostoever om een ecologische verbindingszone van Zuidlaardermeer, Paterswoldsemeer en Leekstermeer te creëren voor o.a. otter en bever.

In het ontwerp is rekening gehouden met de watersport, zo komt er een beperkte vooroever. De achterliggende polder wordt ook in het plan betrokken, de sloten worden verbreed.
Er is voor het project een subsidie aangevraagd bij SNN en toegekend. Eind 2017 is gestart met de besteksvoorbereiding. Uitvoering zal rond het najaar van 2018 starten.

Bever

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP accountants & adviseurs
Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

3 Onderhoud & Beheer

In dit hoofdstuk schenken wij beknopt aandacht aan het dagelijks onderhoud en de vervangingsinvesteringen. Voorts aandacht voor een aantal andere beheerszaken.

Onderhoudsplanning
De beheerder van het Meerschap heeft voor het onderhoud twee onderhoudsplanningen tot zijn beschikking nl. de planning "Jaarlijks onderhoud", waarin ook het dagelijks onderhoud is opgenomen en het "Meerjaren" investeringsprogramma.
Onze onderhoudsmedewerkers, Jan Reinds en Frans Ubels verrichten deze werkzaamheden onder leiding van beheerder Harald Homan van het Meerschap.

Vervangingsinvesteringen/groot onderhoud.
In 2017 is er groot onderhoud gepleegd aan de kiosken en toiletten. Diverse beschoeiingen zijn vervangen o.a. bij de jachthaven. En de camperplaats is opnieuw verhard.

Beheerszaken

Kengetallen / wat wordt onderhouden
Totale oppervlakte van het Meerschapsgebied ca. 880 hectare
Waarvan:

Water	288 hectare (waaronder Hoornseplas en de Lijte als zwemplekken)
Bos	56 hectare
Gras	57 hectare (waarvan 22 intensief, 14 extensief, 11 beweiding, 8 verpacht en 2 bermen e.d.)
Eilanden	11
Wandelpaden	lengte 5.000 meter
Fietspaden	lengte 9.000 meter
Asfaltwegen	lengte 3.500 meter
Beschoeiingen	lengte 15.150 meter (bestaande uit houten, beton, staal en puin/stortsteen)
Sloten	lengte 11.000 meter
Bruggen	13 (waarvan 11 van hout, 1 van staal en 1 van beton)
Parkeerterreinen	17 (waarvan 6 in onderhoud bij de gemeente Haren)
Fietsenstallingen	8 op diverse plekken in het gebied
Hekwerken	lengte 1.160 meter (bestaande uit hout en aluminium)
Verkeersborden	ca. 150
Meerschapsborden	10
Provinciale borden	12
Infopanelen	6
Afvalbakken	ca. 220
Banken	ca. 120

Wat staat er in dit gebied

Bezittingen
Molen De Helper
Sluis Nijveensterkolk
Sluiswachterswoning
Meerschapsboerderij

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP accountants & advies
Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

De Vuurtoren Zuidwesthoek
Kunstwerken Zunneriepe en het Baken
2 stuwen t.b.v. het beheren van het waterpeil
Boottrailerhelling
Botenhuizen
Camperplaatsen bij de Lijte
Toiletgebouwen
Speeltoestellen
Slagboom nabij Scandinavisch Dorp
Pont

Uitgegeven in erfpacht
Scandinavisch Dorp
Jachthaven Zuidwesthoek
Botenhuizen
Recreatiewoningen en caravans

Afvoer van afval
Het Meerschap heeft rond de tweehonderd afvalbakken in het gebied staan, welke 1 à 2 maal per week worden leeggehaald. Op zomerse dagen wordt bij de Hoornseplas dagelijks het afval afgevoerd. Het afval wordt in een grote container afgevoerd naar de Milieudienst van de gemeente Groningen.
Naast het afval uit de afvalbakken treffen onze medewerkers ook veel gedumpt afval aan. Het gaat om huisvuilzakken die naast de afvalbakken worden gezet, verbouwingsmaterialen, huisraad, tuinafval en overig afval.
In 2017 is er 47.180 kg afval afgevoerd. Aan snoeiafval is er 182.940 kg afgevoerd.

Evenementen
Het Meerschapsgebied is in trek voor het houden van sport- en andere evenementen. Aan het Meerschap dient vergunning te worden gevraagd voor het houden van dergelijke evenementen. Indien wordt voldaan aan de Algemene Verordening voor het Meerschap Paterswolde 2008 (AVMP2008) en andere wettelijke regels en er geen overlast wordt veroorzaakt voor bezoekers en omwonenden, wordt de toestemming verleend.
In 2017 werden door het Meerschap 95 vergunningen voor evenementen afgegeven.
Het gaat voornamelijk om sportieve evenementen en barbecues.
Het aantal afgegeven vergunningen voor versterkt geluid bedroeg 9, waarvan slechts 3 met geluid na 18.00 uur.

Openbare orde
Het toezicht in het gebied valt onder de verantwoordelijkheid van het Bestuur.
Daarnaast wordt er in het gebied toezicht uitgeoefend door de politiekorpsen van de basiseenheid Groningen Zuid/Haren en van Tynaarlo.
Handhaving in 2017 werd binnen het Meerschapsgebied uitgevoerd door Buitengewoon Opsporings Ambtenaren (BOA's) van Trigion/City360.

Sluispassages
In het jaar 2017 passeerden 1737 schepen de sluis aan het Hoornse diep. De sluis is de enige scheepvaartverbinding met het Paterswoldsemeer. Door een wisselvallige zomer is het aantal sluispassages iets gedaald ten opzichte van 2016.

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP accountants & advies

Contrôle verklaring d.d. 26 MRT 2018

Molen De Helper

In het jaar 2017 mocht molen de Helper in totaal 660 bezoekers ontvangen. Dit is het aantal bezoekers dat daadwerkelijk in de molen is geweest. In totaal draaide de molen in 2017 gedurende 26 dagen met op 28 juli het hoogste aantal bezoekers (115). De openingstijden worden vaak op Facebook gepromoot om zo nog meer bezoekers te mogen ontvangen en te interesseren voor de molen (facebook.com/molendehelper).

De molen draaide vaak op zaterdagmiddag in het zomerseizoen indien er genoeg wind was. In het winterseizoen iets minder in verband met slecht weer, w.o. vrieskou en de feestdagen. In 2017 heeft de molen daarnaast ook gedraaid tijdens het Nationale Molenweekend (14 mei, 74 bezoekers), het Groninger molenweekend (10 juni, 31 bezoekers), tijdens de Drentse Rijwielvierdaagse, toen bij de Helper een stempelpost was opgesteld (28 juli, 115 bezoekers) en tijdens het Open Monumentenweekend (10 september, 72 bezoekers).

Ook diende molen de Helper in 2017 wederom als instructiemolen voor aspirant molenaars. De cursisten volgen een cursus met een duur van 1,5 – 2,5 jaar, onder begeleiding van de molenaar, om na het behalen van hun getuigschrift zelfstandig op een molen te kunnen draaien. Het gehele jaar 2017 waren er 4 actieve cursisten, het maximale aantal. Molen de Helper vervult hiermee een zeer belangrijke rol als broedplaats voor nieuwe molenaars voor de gehele provincie. De molen draagt hiermee bij aan het behoud van ons nationaal cultureel erfgoed en het behoud van het molenaarsambacht dat op 7 december 2017 is geplaatst op de Unesco-lijst van immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid.

In het seizoen 2017 zijn daadwerkelijk 2 cursisten van de Helper geslaagd voor vrijwillig molenaar.

De molen is in 2017 opgenomen in een nieuwe fietsroute "Ontdek prehistorisch Groningen". De officiële opening van de fietsroute was op 27 mei 2017. De molen(aar) doet actief mee en promoot de fietsroute met flyers, boekjes met fietsroutes en een beachvlag buiten de molen. Voor meer informatie zie ook: https://www.dehondsrug.nl/routes/ontdek-prehistorisch-groningen/

De molen mocht in 2017 ook gastheer zijn voor een bestuursvergadering van de Mühlenvereinigung Niedersachsen - Bremen e.V. uit Duitsland. Voorafgaand aan de bestuursvergadering werd de molen bewonderd en heeft de molenaar een uitgebreide rondleiding gegeven aan collega molenaars uit Duitsland. Tijdens de vergadering in het molenkantoor werd kennis gedeeld met betrekking tot de opleiding tot vrijwillig molenaar in beide landen.

De molen houdt ook de traditie in ere om met de standen van de wieken aan te geven wat er speelt in de nabije omgeving. Helaas moest de molenaar de molen meerdere keren in de rouw zetten vanwege sterfgevallen in de molenaarswereld, maar gelukkig ook 2 x in de vreugd vanwege de geboorte van dochter Saar in de molenaarsfamilie en vanwege de plaatsing van het molenaarsambacht op de Unesco-lijst van immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid.

Bezoekersaantallen Hoornseplas

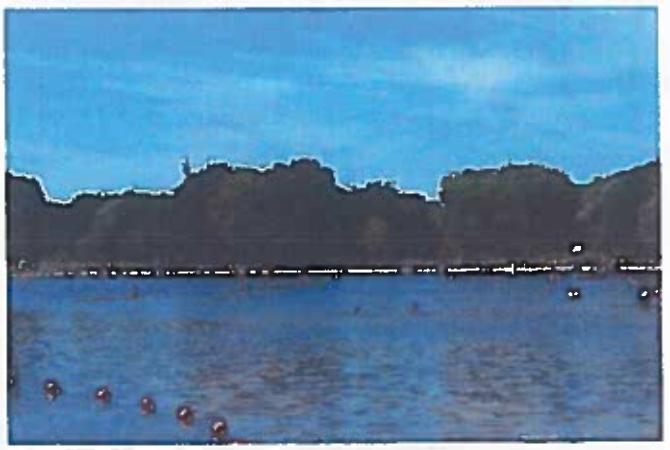
De zomer werd gekenmerkt door grote tegenstellingen in het weer. Na een extreem warme, droge en zonnige juni werd het vooral in juli uiterst wisselvallig met frequent onweer en soms veel regen. De laatste zomermaand was grotendeels koel, maar augustus leverde op de valreep ook nog een aantal fraaie zomerse dagen op. *(Bron: KNMI)*

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP accountants & adviseurs
Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

Het aantal bezoekers aan de Hoornseplas in de zomermaanden mei tot en met augustus schatten wij gelijk aan dat van 2016 circa 225.000.

Het aantal bezoekers op mooie dagen rond het gehele meer wordt door ons geschat op ongeveer 25.000.

Daarnaast zijn nog de wandelaars die met hun hond en/of kinderen een rondje langs de Hoornseplas lopen. Deze worden door ons op zo'n 10.000 geschat.

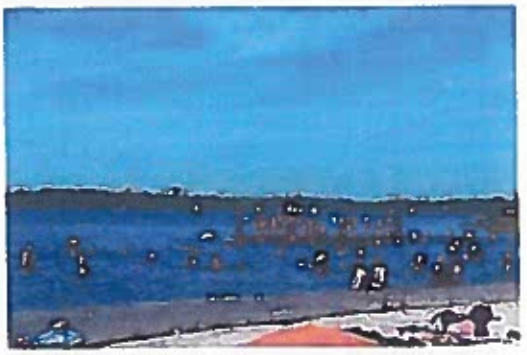
Zomerse dag bij de Hoornseplas

Preventie zwemmersjeuk Hoornseplas

Zwemmersjeuk wordt veroorzaakt door de larven van parasitaire wormen, richobilharzia genaamd. Deze parasieten zijn met het blote oog niet te zien.
De larfjes (ook wel cercariën) zijn afkomstig van een slak en gaan op zoek naar een watervogel. Daarbij kunnen ze per toeval bij een zwemmer terechtkomen. Een larfje dat in de huid doordringt sterft daar en geeft een afweerreactie die jeuk veroorzaakt. Zichtbaar op de huid zijn rode bulten, die niet alleen erg kunnen jeuken maar ook branderig kunnen aanvoelen.
Het optreden van zwemmersjeuk houdt verband met een aantal factoren die een beheerder van een zwemgelegenheid in natuurwater niet in de hand heeft, zoals de watertemperatuur en de aanwezigheid van watervogels. Dit jaar zijn er geen meldingen ontvangen betreffende zwemmersjeuk. Ook is dit jaar de plas van waterplanten ontdaan ten behoeve van de veiligheid van de zwemmende recreant en ter bestrijding van zwemmersjeuk.

Zwemwaterkwaliteit Hoornseplas en de Lijte

De kwaliteit van het zwemwater van de Hoornseplas en van de Lijte, wordt in het zomerseizoen elke twee weken gemeten door het laboratorium van waterschap Hunze en Aa's. De kwaliteit van het water van de Hoornseplas is het hele seizoen gekwalificeerd als goed. Bij de Lijte was gedurende de periode eind juli tot eind augustus een negatief zwemadvies van kracht in verband met blauwalg.

De Lijte

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP
ACCOUNTANTS & ADVIESGROEP
Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

Vandalisme en Diefstal

Ook in 2017 zijn we niet gevrijwaard gebleven van vandalisme en diefstal. Het kunstwerk, wat bij de opening van de Hoornseplas geschonken is door de aannemer, welke een plek had in de Hoornseplas is gestolen.

Ook dit jaar zijn er in het zwemseizoen weer punaises in het water aangetroffen. Deze keer heeft het de landelijke media gehaald. Het Meerschap heeft aangifte gedaan bij de politie.

Kunstwerk Hoornseplas

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP
Accountants & Adviseurs
Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

4 Externe Contacten

Om de belangen van het Meerschap goed te vertegenwoordigen bestaat er veelvuldig contact met overheidsorganisaties, verenigingen en ondernemingen in het Meerschapsgebied en met landelijke en regionale organisaties die zich bezighouden met recreatie, landschapsinrichting en natuurbescherming.

Contacten met organisaties
Uiteraard onderhoudt het Meerschap Paterswolde veelvuldig contact met de deelnemende gemeenten. De gemeenten worden zorgvuldig op de hoogte gehouden van de zaken die in het bestuur van het Meerschap worden besproken. De vergaderstukken van zowel de vergadering van het DB als die van het AB worden aan de deelnemende gemeenten toegezonden.
Daarnaast worden contacten onderhouden met andere overheidsorganisaties zoals de provincies Drenthe en Groningen, Regio Groningen-Assen, Dienst Landelijk Gebied, Recreatieschap Drenthe en het ministerie van LNV, Politie Haren, Groningen-Zuid en Drenthe, Waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa's.
Regelmatige gesprekspartners zijn verder de organisaties op het gebied van natuurbescherming en -beheer, vooral de vereniging Natuurmonumenten en de diverse afdelingen van het IVN.
De laatste jaren steeds belangrijker geworden zijn de contacten met omwonenden via hun verenigingen.

Overige contacten
Op de website van het Meerschap staat informatie over onze organisatie en het gebied. De vergaderstukken van het Algemeen Bestuur worden ook op deze site gepubliceerd.
Nieuwtjes en gegevens over de kwaliteit van het ijs of het zwemwater worden regelmatig geplaatst. Kijk vooral eens op www.meerschap-paterswolde.nl.

Voorlichting en Publiciteit

Informatieverstrekking
Het publiek richt zich voor informatie regelmatig tot het secretariaat of de beheerder van het Meerschap. Het Meerschap probeert zo goed mogelijk antwoord te geven op gestelde vragen. Belangstellenden en belanghebbenden kunnen de openbare vergaderingen van het algemeen bestuur bezoeken. Belangstellenden hebben de mogelijkheid om tijdens deze vergaderingen in te spreken op de agendapunten. Vergaderingen van het algemeen bestuur worden aangekondigd op onze website en belangstellenden kunnen de vergaderstukken online lezen en downloaden. Ook via onze website www.meerschap-paterswolde.nl wordt regelmatig nieuwe informatie over het Meerschap verspreid.

HOFSTEENGE ZEEMAN
GROEP
accountants & adviseurs
Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

5 Programmaverantwoording

In dit hoofdstuk vindt u de programmaverantwoording voor 2017. De opbouw is als volgt:

Programmaverantwoording
Paragrafen
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Bedrijfsvoering
- Financiering
Kengetallen

Programmaverantwoording
De doelstelling van het Meerschap is opgenomen in artikel 2 van de gemeenschappelijke regeling Meerschap Paterswolde 2017 en luidt: Het lichaam heeft binnen zijn gebied ten doel de behartiging van de recreatie, de natuurbescherming en de landschapsverzorging, waaronder begrepen het beheer van het (openbaar) water, voor zover dat bij de deelnemers berustte.

Bij het uitoefenen van deze taak achten wij de vrije toegang tot onze voorzieningen essentieel. Het effect van ons beleid is dat iedere bewoner en bezoeker van Stad en Ommeland de gelegenheid heeft om op een goede manier te recreëren binnen ons werkgebied.

Wij trachten dit effect te bereiken door enerzijds een goed onderhoud van de gerealiseerde voorzieningen en anderzijds door aanleg van nieuwe voorzieningen, waarbij wordt ingespeeld op wensen en behoeften in de samenleving.

De kosten, verbonden aan dit programma, vindt u terug in het overzicht van baten en lasten.

De kosten worden voornamelijk gedekt door commerciële inkomsten (verhuringen en verpachtingen), incidentele verkoop van eigendommen, bijdragen van de deelnemende gemeenten en door gebruik te maken van geldende subsidiebronnen.

Uit de, in de jaarrekening opgenomen financiële beschouwing, blijkt dat het Meerschap in 2017 binnen de grenzen van de gemeentelijke bijdrage is gebleven.

Weerstandsvermogen
Het Meerschap heeft voor de thans voorzienbare risico's diverse reserves en voorzieningen ingesteld, dit om toekomstige ontwikkelingen te kunnen opvangen. Een overzicht van deze reserves en voorzieningen treft u aan in het Overzicht Reserves en Voorzieningen bij deze jaarrekening.
Het eigen vermogen ultimo 2017 bestaat uit de algemene reserve (€ 242.924,-) en de reserve investeringen Meerschapsgebied (€ 451.401,00).
De algemene reserve is vrij besteedbaar en kan worden gezien als weerstandsvermogen; met uitzondering van een bedrag van € 32.857, - waarop reeds beslag is gelegd voor planvorming in het kader van de beleidsvisie 2012.

Gelet op de leeftijdsopbouw en het aantal werknemers in de buitendienst loopt onze organisatie weinig risico. Bij langdurige ziekte van één of meer werknemers kan de organisatie voor onverwachte personeelsuitgaven komen te staan. Om dit ziekterisico te

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP accountants & adviseurs

Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

gelegener tijd zoveel mogelijk te kunnen opvangen is er de Voorziening Vervanging Personeel. Deze voorziening is op korte termijn toereikend. Daarnaast is er een ziekteverzuimverzekering afgesloten die na twee weken ziekte het salaris uitkeert. Voor het ingehuurde personeel (zie paragraaf Bedrijfsvoering) loopt het Meerschap geen risico's.

Het Meerschap is een gemeenschappelijke regeling. Deze rechtsvorm betekent dat uiteindelijk, als de financiële middelen van het Meerschap ontoereikend zijn, de deelnemende gemeenten de tekorten dienen aan te vullen.

Onderhoud kapitaalgoederen
Het dagelijks onderhoud van onze kapitaalgoederen vindt op een redelijk tot goed niveau plaats en ook zodanig dat recreanten er op een goede, veilige en plezierige wijze gebruik van kunnen maken. Uit de reguliere exploitatie kunnen onvoldoende middelen voor het dagelijks onderhoud worden ingezet. Al een aantal jaren wordt dit onderhoudsbudget overschreden. De onderhoudskosten nemen o.a. toe door vandalisme, verplichtingen vanuit andere overheidsorganen en de investeringen vanuit TRIP1 en de Meerweg. In de begroting 2018 is het onderhoudsbudget al iets verhoogd.
Daarnaast bestaat er een onderhoudsvoorziening Groot Onderhoud, waaruit die onderhoudskosten worden betaald die slechts eenmaal in een reeks van jaren voorkomen. Deze onderhoudsvoorziening is te laag waardoor we steeds verder gaan achterlopen met het uitvoeren van het groot onderhoud. Mede daarom is besloten het resultaat van de jaarrekening 2017 meteen toe te voegen aan de voorziening Groot Onderhoud.
Naar verwachting zullen de toekomstige (2018-2023) investeringskosten ongeveer € 1,2 miljoen gaan bedragen. Dit heeft vooral betrekking op walbeschoeiingen. Uitvoering zal, gezien het budget voor vervangingsinvesteringen (€ 100.000,00 per jaar voor alle investeringsobjecten), in fases uitgevoerd moeten worden.

Bedrijfsvoering
Voor het Meerschap Paterswolde is richtinggevend de geldende begroting, de Beleidsvisie 2012, de planning van het dagelijks en groot onderhoud en de meerjarenplanning voor (vervangings) investeringen. In het verslagjaar 2017 is deze lijn voortgezet. Dat betekent dat onze voorzieningen op een verantwoorde wijze zijn onderhouden. Er is geïnvesteerd, passend binnen de financiële kaders van het Meerschap.
Het Meerschap heeft zelf een kleine personele bezetting. Voor het secretariaatspersoneel, de beheerder en de sluiswachters zijn dienstverleningscontracten afgesloten met de gemeente Groningen, waarbij in geval van (langdurige) ziekte voor vervanging wordt gezorgd.
De administratie wordt gevoerd door het "Shared Service Center" van de gemeente Groningen, binnen de voor het Meerschap geldende spelregels inzake administratieve organisatie en interne controle, het BBV en de eigen verordeningen.

Financiering

<u>Algemeen</u>
De Wet Financiering decentrale overheden (Wet fido) betreft de treasury van gemeenten en overheidslichamen.
Treasury is het sturen en beheersen van, verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.
Op grond van de wet is het Meerschap Paterswolde verplicht om zowel in de begroting als in de jaarrekening een zogenaamde treasury-paragraaf op te nemen, waarin verantwoording over het treasurybeleid wordt afgelegd.

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP
Accountants & adviseurs
Controleverklaring d.d. 26 MRT 2018

Treasurybeheer

De kasgeldlimiet wordt berekend door een (vastgesteld) percentage van de totale begrote bedrijfslasten van het Meerschap te nemen.
De netto vlottende schuld per kwartaal is het gemiddelde van de standen van deze schuld op de eerste dag van iedere maand in het desbetreffende kwartaal.
In het volgende overzicht wordt de werkelijke omvang van de kasgeldlimiet getoetst aan de wettelijke norm overeenkomstig de Wet fido.

		Bedragen (x € 1.000)			
Omschrijving		2017 1e kw.	2017 2e kw.	2017 3e kw.	2017 4e kw.
	Omvang van de begroting per 1 januari (=grondslag)	855	855	855	855
1	Toegestane kasgeldlimiet:				
	- in procenten van de grondslag	8,20	8,20	8,20	8,20
	- in een bedrag	70	70	70	70
2	Omvang vlottende korte schuld:				
	- opgenomen gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
	- schuld in rekening courant		0	0	0
	- gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
	- overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
3	Vlottende middelen:				
	- contante gelden in kas	0	1	10	1
	- tegoeden in rekening courant	434	297	200	122
	- overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
4	Toets kasgeldlimiet:				
	Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	-434	-298	-210	-123
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	70	70	70	70
	Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	504	368	280	193

Indien in meer dan 2 kwartalen achtereen de kasgeldlimiet wordt overschreden, dient de provincie Groningen hiervan op de hoogte te worden gesteld en door het dagelijks bestuur een plan te worden ingediend met maatregelen om overschrijdingen in de toekomst te vermijden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm wordt berekend door een (vastgesteld) percentage van het totaal van de vaste schuld van het Meerschap bij aanvang van het jaar te nemen. Deze norm wordt getoetst aan de werkelijke vaste schuld positie, waarbij telkens de stand aan het begin van het jaar wordt genomen. Het volgende overzicht brengt de renterisico's voor de vaste schuld in relatie tot de renterisiconorm volgens de Wet fido in beeld.

HOFSTEENGE ZEEMAN
26 MRT 2018
Controle verklaring d.d. .....

Omschrijving		Bedragen (x € 1.000) 2014	2015	2016	2017
Basisgegevens					
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
2	Netto renteherz. Op vaste schuld (1a - 1b)	0	0	0	0
3a	Nieuwe aangetrokken vaste schuld	600	500	0	500
3b	Nieuwe verstrekte lange leningen	0	0	0	0
4	Netto nieuw aangetr. vaste schuld (3a - 3b)	600	500	0	500
5	Betaalde aflossingen	88	688	88	588
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	88	500	0	0
7	Renterisico op vaste schuld	0	0	0	0
Renterisiconorm					
8	Stand van de vaste schuld per 1 januari	1.153	1.665	1.477	1.389
9	Het bij Min.Regeling vastgesteld %	20%	20%	20%	20%
10	Renterisiconorm (8 x 9)	231	333	295	278
Toets renterisiconorm					
11	Ruimte (+) c.q. overschrijding (10 - 7)	231	333	295	278

Financiering

Door middel van het onderstaande overzicht wordt inzicht gegeven in de samenstelling, de grootte en de rentegevoeligheid van de opgenomen leningen.

Omschrijving	Bedrag	Gemiddelde rente
Stand per 1 januari	1.389	
Nieuwe leningen	500	
Reguliere aflossingen	-588	
Vervroegde aflossingen		
Rente-aanpassing (oud percentage)		
Rente-aanpassing (nieuw percentage)		
Stand per 31 december	1.301	3,52%

Kengetallen

Bij besluit van 15 mei 2015 is het BBV gewijzigd in verband met de verplichte opneming van financiële kengetallen in de begroting en jaarstukken.

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling. Om dit te bereiken wordt vanuit het BBV voorgeschreven dat de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing de volgende kengetallen bevat: netto

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP ACCOUNTANTS & ADVISEURS
Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

schuldquote, solvabiliteitsratio en structurele exploitatieruimte. De andere volgens BBV voorgeschreven kengetallen zijn naar hun aard niet van toepassing voor het Meerschap Paterswolde. Hieronder wordt per kengetal weergegeven welke verhouding wordt uitgedrukt:

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. Het eigen vermogen van de gemeenschappelijke regeling bestaat volgens artikel 42 van het BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

De structurele exploitatieruimte vergelijkt de structurele baten en structurele lasten met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder rente en aflossing) te dekken. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (zie artikel 17, onderdeel c, van het BBV) en uitgedrukt in een percentage.

Deze kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeenschappelijke regeling beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid.

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van het Meerschap Paterswolde ten op zichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossing op de exploitatie

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP
Accountants & Adviseurs
Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

Netto schuldquote			x € 1.000 Rekening 2017	x € 1.000 Rekening 2016
	A	Vaste schulden (cf art. 46 BBV)	1.301	1.389
	B	Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	139	50
	C	Overlopende passiva (cf. art 49 BBV)		
	D	Financiële vaste activa (cf art. 36 lid, s, e en f.		
	E	Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)		
	F	Liquide middelen (cf. art. 40 BBV)	120	27
	G	Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)		
	H	Totale baten (cf art. 17 lid c BBV (dus excl. mut. reserv	864	867
		netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	152,78%	162,86%

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (is gelijk aan de netto schuldquote)			x € 1.000 Rekening 2017	x € 1.000 Rekening 2016
	A	Vaste schulden (cf art. 46 BBV)	1.301	1.389
	B	Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	139	50
	C	Overlopende passiva (cf. art 49 BBV)		
	D	Financiële vaste activa (cf art. 36 lid, s, e en f.		
	E	Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)		
	F	Liquide middelen (cf. art. 40 BBV)	120	27
	G	Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)		
	H	Totale baten (cf art. 17 lid c BBV (dus excl. mut. reserv	864	867
		netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	152,78%	162,86%

		Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin het Meerschap in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen		
De solvabiliteitsratio	A	Eigen vermogen (cf art. 42 BBV)	694	685
	B	Balanstotaal	2.195	2.195
		Solvabiliteit (A/B) x 100%	31,62%	31,21%

		Dit kengetal geeft inzicht in het structurele en reële evenwicht van de begroting		
Structurele exploitatieruimte	A	Totale structurele lasten	898	824
	B	Totale structurele baten	898	867
	C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves		
	D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves		
	E	Totale baten	898	867
		Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/E x 100%	0,00%	4,96%

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP accountants & adviseurs
26 MRT 2018
Controle verklaring d.d. .....

6 Jaarrekening

In dit hoofdstuk vindt u de jaarrekening voor 2017. De opbouw is als volgt:

Financiële beschouwing
Balans per 31 december
Waarderingsgrondslagen
Toelichting op de balans
Overzicht baten en lasten
Toelichting overzicht baten en lasten
Resultaatbestemming 2017
Overzicht vaste activa
Overzicht reserves en voorzieningen
Overzicht opgenomen geldleningen
Overzicht wet normering topfunctionarissen
Handtekeningenformulier
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP accountants . advies
Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

FINANCIËLE BESCHOUWING

Begrote gemeentelijke bijdrage (in 2017 geheel bevoorschot)	614.500
Werkelijke gemeentelijke bijdrage	614.500
Resultaat 2017	0
Nog te bestemmen resultaat	0

Het resultaat is als volgt te verklaren:

	min = nadeel
Lasten:	
personeelskosten	15.992
kapitaallasten	-2.622
bestuurs-/advieskosten	11.697
belastingen/verzekeringen	-12.265
energiekosten	5.197
onderhoudskosten	-43.725
overige kosten	-17.011
Baten:	
inkomsten uit eigendommen	-685
verstrekte geldleningen	0
exploitatiebijdragen	307
overige inkomsten	43.116
onttrekking algemene reserve	0
Resultaat	0

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP
26 MRT 2018
Controle verklaring d.d. .....

BALANS PER 31 DECEMBER

bedragen x € 1.000,-

ACTIVA

OMSCHRIJVING	2017	2016
Vaste activa		
Materiële vaste activa	2.039	2.135
waarvan economisch nut	1.755	1.885
waarvan maatschappelijk nut	284	249
Uitzettingen < 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	36	33
Liquide middelen	120	27
TOTAAL AKTIVA	2.195	2.195

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP

Contrôle verklaring d.d. 26 MRT 2018

bedragen x € 1.000,-

PASSIVA

OMSCHRIJVING	2017	2016
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
a. reserves		
* algemene reserve	243	234
* bestemmingsreserve		
- reserve investeringen Meerschapsgebied	451	451
b. resultaat voor bestemming		43
Voorzieningen	61	28
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar		
- Onderhandse leningen van binnenlandse banken	801	889
- Openbare lichamen	500	500
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden < 1 jaar		
Banksaldi	0	0
Overige schulden	105	27
Overlopende passiva		
Overige vooruitontvangen bedragen	34	23
TOTAAL PASSIVA	2.195	2.195

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP accountants & adviseurs

26 MRT 2018

Controle verklaring d.d. .....

Waarderingsgrondslagen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten (verkrijgings- of vervaardigingsprijs), tenzij bij de desbetreffende balanspost anders is vermeld.
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Inherent aan het maken van schattingen is dat de werkelijke uitkomst kan afwijken.

Balans - Vaste Activa

Immateriële vaste activa

De kosten die zijn verbonden aan het sluiten en oversluiten van geldleningen worden niet geactiveerd. De lasten worden volledig genomen in het jaar van (over) sluiten van de lening

Materiële vaste activa.

1.De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs zo nodig aangepast voor duurzame waardeverminderingen.
2. De materiële vaste activa met een economisch nut, als bedoeld in artikel 35 BBV, worden geactiveerd.
3. Afschrijving wordt berekend door middel van een vast percentage van de aanschafwaarde op-basis van de verwachte economische levensduur

Financiële vaste activa

Dit betreffen kapitaalverstrekkingen, verstrekte leningen met een looptijd langer dan een jaar.

Balans - Vlottende Activa

Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar

Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar worden tegen nominale waarde gewaardeerd. Eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid worden op de vorderingen in mindering gebracht.

Overlopende activa

Overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP
Controle verklaring d d 28 MRT 2018

Balans - Vaste passiva

Eigen vermogen
Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserves, de bestemmingsreserves en het saldo van de rekening van baten en lasten. De algemene reserve is de reserve die primair dient als weerstandsvermogen om incidentele tegenvallers in de exploitatie op te vangen. De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan het bestuur een bepaalde bestemming heeft meegegeven. Dit zijn vermogensbestanddelen die alleen in de aangegeven richting zijn aan te wenden.

Voorzieningen
Onder de voorzieningen zijn opgenomen, de op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen en/of risico's, voorzover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten. De voorzieningen zijn gewaardeerd op nominale waarde.
Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:
- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten;
- bestaande risico's op balansdatum terzake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie; de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven.

Vaste schulden met een rente-typische looptijd van 1 jaar of langer
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente-typische looptijd van één jaar of langer. De aflossingen van het volgende begrotingsjaar zijn gerubriceerd onder de vlottende passiva.

Balans – Vlottende passiva

Netto vlottende schulden < 1 jaar
De netto vlottende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva
De overlopende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kasgeldleningen
De kasgeldleningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP
28 MRT 2018

TOELICHTING OP DE BALANS

AKTIVA

		bedragen x € 1.000,-
MATERIELE VASTE AKTIVA		**2.039**
Boekwaarde 01-01-2017		2.135
Vermeerderingen		61
Afschrijving 2017		-149
Boekwaarde 31-12-2017		2.039

Dit bedrag is gespecificeerd opgenomen op de Vaste Aktiva Staat.
Er zijn in 2017 geen gronden in erfpacht uitgegeven.

UITZETTINGEN < 1 JAAR		**36**
Vorderingen op openbare lichamen:		
* Belastingdienst: omzetbelasting 4e kw.2017	11	
Overige vorderingen:		
* Debiteuren	5	
* Diverse vorderingen	19	
* Vooruitbetaalde bedragen	1	

LIQUIDE MIDDELEN		**128**
Nederlandse waterschapsbank		122
Kas		1
Kruisposten		-3

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP accountants & adviseurs
Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN		**694**

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Algemene reserve	**243**
Reserve Investeringen Meerschapsgebied	**451**
	694

Bovenstaande posten zijn hierna gespecificeerd.

ALGEMENE RESERVE		**243**
Stand per 01-01-2017	**234**	
Bij: voordelig saldo 2016	**43**	
	277	
Ontrekking reserve conform begroting 2017	**-34**	
	243	
Reserveringen:		
- uit te voeren werkzaamheden beleidsvisie	**33**	

RESERVE INVESTERINGEN MEERSCHAPSGEBIED	**451**

Dit betreft verkoop van onroerende zaken die indertijd met rijkssubsidie zijn verworven. Deze subsidie behoeft niet te worden terugbetaald, mits de opbrengst van de verkoop wordt aangewend voor herinvestering in het Meerschapsgebied.

Reserveringen:	
- uit te voeren werkzaamheden "Meer in beweging" (DB 5-03-2015)	**280**
- uit te voeren werkzaamheden "Lage Wal" (AB 04-12-2017)	**120**

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP accountants & adviseurs

Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

VOORZIENINGEN 61

De voorziening bestaat uit de volgende posten:

Voorziening ziektekosten vervanging personeel	18
Egalisatievoorziening onderhoud	6
	24

Bovenstaande posten zijn hierna gespecificeerd.

VOORZIENING ZIEKTEKOSTEN VERVANGING PERSONEEL 18

Dit betreft een voorziening ingeval van ziekte van de onderhoudsmedewerkers.

Stand per 01-01-2017	18
Af:	0
Stand per 31-12-2017	18

EGALISATIEVOORZIENING ONDERHOUD 43

Stand per 01-01-2017	10
Bij: Dotatie	47
Af: Schilderwerk toiletten en kiosken	-14
Stand per 31-12-2017	43

Conform bestuursbesluit d.d. 28-02-2000 is deze voorziening gevormd om toekomstige grote uitgaven op onderhoudsgebied te kunnen bekostigen.

Conform bestuursbesluit d.d. 30-10-2017 zullen de opbrengsten uit grondverkoop in 2017 bij vaststellen jaarrekening worden toegevoegd om voorziening op niveau te krijgen

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP Accountants & Advisors

Contróle verklaring d.d. 26 MRT 2018

VASTE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD > 1 JAAR		1.301
Gemeente Huizen	500	
Nederlandse Waterschapsbank	801	

Tevens verwijzen we u naar het overzicht opgenomen geldleningen.

VLOTTENDE PASSIVA

NETTO VLOTTENDE SCHULDEN < 1 JAAR		105
Crediteuren	46	
Overige schulden (betreft voornamelijk aangegane verplichtingen)	59	

OVERLOPENDE PASSIVA	34

Dit betreft vooruitontvangen erfpacht 2015 t/m 2017.
Het Meerschap is in gesprek over aanpassing van de erfpachtvoorwaarden.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen	0

Geen

HOFSTEENGE ZEEMAN
GROEP
accountants & adviseurs
Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

OVERZICHT BATEN EN LASTEN

bedragen x € 1.000,-

Lasten

OMSCHRIJVING	REKENING 2017	BEGROTING 2017	REKENING 2016
PERSONEELSKOSTEN	371	387	368
KAPITAALLASTEN	194	191	191
BESTUURS-/ADVIES- EN BUROKOSTEN	18	30	20
BELASTINGEN EN VERZEKERINGEN	53	41	39
ENERGIEKOSTEN	17	22	19
ONDERHOUDSKOSTEN	214	170	183
OVERIGE KOSTEN	32	15	4
TOTAAL LASTEN	**898**	**856**	**824**

Baten

OMSCHRIJVING	REKENING 2017	BEGROTING 2017	REKENING 2016
INKOMSTEN UIT EIGENDOMMEN	200	201	210
EXPLOITATIEBIJDRAGEN	3	3	3
OVERIGE INKOMSTEN	46	3	39
GEMEENTELIJKE BIJDRAGE	615	615	615
ONTTREKKING ALGEMENE RESERVE	34	34	0
TOTAAL BATEN	**898**	**856**	**867**

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP accountants & adviseurs

Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

Saldo

OMSCHRIJVING	REKENING 2017	BEGROTING 2017	REKENING 2016
TOTAAL LASTEN	898	856	824
TOTAAL BATEN	898	856	867
SALDO	0	0	-43
RESERVE MUTATIES	0	0	0
SALDO VOOR BESTEMMING	0	0	-43

HOFSTEENGE ZEEMAN
G R O E P
accountants & adviseurs
26 MRT 2018
Controle verklaring d.d. .....

Toelichting overzicht baten en lasten

Alleen de posten die aanzienlijk afwijken van de begroting of posten die nadere toelichting behoeven, zijn vermeld.

Lasten

	bedragen x € 1.000,-
PERSONEELSKOSTEN	**371**
begroot	387

De onderschrijding is ontstaan door minder inhuur aan BOA's (Buitengewoon Opsporings-Ambtenaren) en minder eigen personeel. Dit betreft een bedrag van ca € 16.000,00 en is ontstaan door minder inzet wegens het nog niet beëdigd zijn.
Hierdoor konden de BOA's alleen waarschuwend optreden.

KAPITAALLASTEN	**194**
begroot	191

De overschrijding is ontstaan door hogere afschrijvingslasten dan begroot.

BESTUUR, ADVIES- EN BUREAUKOSTEN	**18**
begroot	30

De onderschrijding heeft op alle hieronder vallende kostensoorten plaatsgevonden. De grotere onderschrijdingen hebben betrekking op externe deskundigheid (ca € 8.700,00), contributies en lidmaatschappen (ruim € 1.000,00) en vergaderkosten (ruim € 1.500,00)

ENERGIEKOSTEN	**17**
begroot	22

Op alle energieposten is minder uitgegeven dan begroot. Dit heeft te maken met lagere verbruiken verrekening van voorschotten van voorgaande jaren.

ONDERHOUDSKOSTEN	**214**
begroot	170

De overschrijding van 6 duizend euro heeft betrekking op uitgaven inzake beheersing waterplanten. Bij de begroting was met deze uitgaaf geen rekening gehouden.

HOPSTEENGE ZEEMAN
G R O E P
accountants & adviseurs
26 MRT 2018
Controle verklaring d.d. .....

Momenteel zijn wij bezig het onderhoudsplan te actualiseren. Vooruitlopend op de totstandkoming van dit plan hebben wij reeds een dotatie van 37 duizend euro aan dit plan gedaan in de voorziening Groot Onderhoud.

OVERIGE KOSTEN	32
begroot	15

De overschrijding is te verklaren door het afwikkelen van een langdurende erfpachtkwestie die betrekking heeft op meerdere erfpachtpercelen.
Hiertoe is besloten in 2017 en in overleg met de accountant als overige kosten geboekt.
De post onvoorzien is hiervoor gebruikt.

Baten

OVERIGE INKOMSTEN	46
begroot	3

In 2017 zijn een aantal, niet begrote, opbrengsten gerealiseerd. Het betreft verkoop van grond aan de provincie Groningen en snippers grond aan particulieren die een boekwinst van ruim € 39.000,00 heeft opgeleverd. De verhuur van de vergaderzaal heeft € 2.000,- opgeleverd.

	rek.17	begr.17	overschot
Afgesproken gemeentelijke bijdrage	-614.500	-614.500	0

Resultaatbestemming 2017

Nog te bestemmen resultaat 2017 conform jaarrekening	0

Specificatie bijdrage per gemeente, volgens verdeelsleutel in % voor 2017

	verdeelsleutel in %	aandeel	reeds bevoorschot
Gemeente Tynaarlo	14,5	89.103	89.103
Gemeente Groningen	69,8	428.921	428.920
Gemeente Haren	15,7	96.477	96.477
Nadelig saldo		614.500	614.500

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP accountants & adviseurs
26 MRT 2018
Controle verklaring d.d. .....

Overzicht vaste activa

Omschrijving object	aanschaf-waarde 01-01-2017	vermeer-deringen	vermin-deringen	aanschaf-waarde 31-12-2017	cumulatieve afschrijving 01-01-2017	boek-waarde 01-01-2017	afschr. perc.	afschr. in 2017	mutaties afschrijving 31-12-2017	boek-waarde 31-12-2017	Soort NUT
Automatisering											
Computerapparatuur serverlaasthuis	5.429			5.429	5.428	1	20,000%	0	5.428	1	EN
Kantoorautomatisering 2014	5.353			5.353	1.530	3.823	14,290%	765	2.295	3.058	EN
	10.782	0	0	10.782	6.958	3.824		765	7.723	3.059	
Bedrijfsgebouwen											
Terugkoop 2 verkooppunten	38.300			38.300	17.850	20.450	6,680%	2.550	20.400	17.900	EN
Verbouw boerderij	22.328			22.328	22.327	1	10,000%	0	22.327	1	EN
Afbeld/Kook	4.184			4.184	209	3.975	5,000%	209	418	3.766	EN
Herst.lichtkoven veldkamers	11.000			11.000	1.100	9.900	10,000%	1.100	2.200	8.800	EN
uitb.molen de helper	7.690			7.690	385	7.305	5,000%	385	769	6.921	EN
Kelder slachten Kook HPlus	4.710			4.710	0	4.710	5,000%	236	236	4.475	EN
Dakbeschot woonhuis boerderij	4.087			4.087	0	4.087	4,000%	163	163	3.924	EN
	92.899	0	0	92.899	42.471	50.428		4.643	47.113	45.786	
Gronden/Terreinen											
Aankoop Zuidwesthoek	187.918			187.918	157.132	30.786	2,000%	3.766	180.898	26.980	EN
Aankoop deelgebied IMV Vase	37.451			37.451	23.383	14.068	2,000%	728	24.109	13.342	EN
Grondaankopen	665.233		8.232	657.001	635.308	229.925	2,000%	0	635.308	221.693	EN
Kaap Hoorn	216.108			216.108	216.108	1		0	216.108	1	EN
	1.306.711	0	8.232	1.298.479	1.031.991	274.728		4.492	1.036.483	261.996	
Grond-, Weg- & Waterb.Aanlage werken											
Aanleg drinkwaterleiding voorbaten	7.605			7.605	7.605	1	10,000%	0	7.605	1	EN
Aanleg Hoornse Plas	466.593			466.593	466.592	1	3,333%	0	466.592	1	EN
Aanleg Hoornsemeer	737.402			737.402	737.401	1	3,333%	0	737.401	1	EN
Afronding noordkant Hoornsemeer	142.950			142.950	96.894	46.056	2,000%	2.853	99.753	43.197	EN
Baggeren Hoornsedijp	151.830			151.830	53.708	102.122	3,333%	4.635	64.343	87.487	EN
Herinrichting Zuidwesthoek	142.118			142.118	140.944	1.174	3,000%	1.173	142.117	1	EN
Inrichting Kaap Hoorn	290.720			290.720	185.401	105.319	2,000%	5.854	191.255	99.465	EN
Inrichting Noord-Westhoek A-Ald.	185.273			185.273	140.440	44.833	2,000%	3.721	144.161	41.112	EN
Inrichting Noord-Westhoek B-Ald.	280.504			280.504	280.503	1	2,500%	0	280.503	1	EN
Inrichting Oosterwei	152.205			152.205	152.204	1	3,333%	0	152.204	1	EN
Ondersteuning Baggeren Hoornsemeer	5.372			5.372	5.371	1	20,000%	0	5.371	1	EN
Ondersteuning Renovatie sluis	42.933			42.933	42.932	1		0	42.932	1	EN
Reconnaissancebrug Meerweg	13.730			13.730	13.729	1	5,000%	0	13.729	1	EN
Trip sluis Nieuwendijk	346.650			346.650	23.264	323.386	3,333%	11.632	34.896	311.954	EN
Tiprprojecten	1			1	0	1	5,000%	0	0	1	EN
Damwand	37.900			37.900	1.895	36.005	5,000%	1.895	3.790	34.110	MN
Ven.t.ansoppad pak.D.ale Badweg	2.594			2.594	130	2.464	5,000%	130	259	2.335	MN
Vervangen beplantingstrook	3.200			3.200	160	3.040	5,000%	160	320	2.880	MN
Vern.+herstellen steenwerk	3.450			3.450	345	3.105	10,000%	345	690	2.760	MN
Damwand & kano steiger	15.800			15.800	0	15.800	5,000%	790	790	15.010	MN
Busbaanroute	2.782			2.782	0	2.782	10,000%	278	278	2.504	MN
Walberchoving Zurweipe	33.470			33.470	0	33.470	5,000%	1.674	1.674	31.797	MN
Herstellen pak.pl.Ol Badweg	6.475			6.475	0	6.475	10,000%	648	648	5.826	EN
KPL Containpad/Bak		3.167		3.167	0	0	10,000%	0	0	3.167	MN
Aanbrengen damwand lachthaven		28.450		28.450	0	0	5,000%	0	0	28.450	MN
Herstellen bij lachthaven		2.146		2.146	0	0	10,000%	0	0	2.146	MN
Plaatsen walberschoeiing		6.131		6.131	0	0	5,000%	0	0	6.131	MN
Renovatie campingplaats		4.842		4.842	0	0	10,000%	0	0	4.842	MN
Vervanging delplanken Molsten		3.069		3.069	0	0	10,000%	0	0	3.069	MN
Diffusen RVS steigers etc		7.295		7.295	0	0	10,000%	0	0	7.295	MN
	3.162.754	55.160	0	3.217.316	2.435.938	726.240		35.793	2.471.731	745.586	

HOFSTEENGE ZEEMAN
G R O E P
accountants & adviseurs
Contróle verklaring d.d. 26 MRT 2018

Omschrijving objekt	aanschaf-waarde 01-01-2017	vermeer-deringen	vermin-deringen	aanschaf-waarde 31-12-2017	cumulatieve afschrijving 01-01-2017	boek-waarde 01-01-2017	afschr. perc.	afschr. in 2017	cumulatieve afschrijving 31-12-2017	boek-waarde 31-12-2017	Soort NUT
Installaties											
Defibtech AED	1.798			1.798	1.797	1		0	1.797	1	EN
Telefooncentrale 2011	2.455			2.455	2.454	1	10,000%	0	2.454	1	EN
1e termijn inbraakdetectie	1.700			1.700	170	1.530	10,000%	170	340	1.360	EN
Vervangen TL-armaturen	2.120			2.120	212	1.908	10,000%	212	424	1.696	EN
Slangenpomp + unit	5.141			5.141	0	5.141	10,000%	514	514	4.627	EN
Renovatie inbraakdetectie	1.500			1.500	0	1.500	10,000%	150	150	1.350	EN
	14.714	0	0	14.714	4.633	10.081		1.046	5.679	9.035	
Inventaris											
Inrichting kantoor-/vergaderruimte	2.575			2.575	516	2.059	10,000%	258	774	1.801	EN
Inrichting tbv secretariaat	11.629			11.629	11.628	1	10,000%	0	11.628	1	EN
Vernieling sanitair	1.945			1.945	0	1.945	10,000%	195	195	1.751	EN
	16.149	0	0	16.149	12.144	4.005		453	12.597	3.553	
Machines											
Frontmaaier	6.900			6.900	4.140	2.760	10,000%	690	4.830	2.070	EN
IJsschuif-/veegmachine	4.801			4.801	4.800	1	12,500%	0	4.800	1	EN
Tiger Kipper	5.862			5.862	1.759	4.103	10,000%	586	2.345	3.517	EN
Toro grasmaaier 2014	42.012			42.012	8.402	33.610	10,000%	4.201	12.603	29.409	EN
Toro proforce GM 360 2014	6.375			6.375	1.276	5.099	10,000%	638	1.914	4.461	EN
Aankoop buitenboordmotor	3.093			3.093	309	2.784	10,000%	309	619	2.475	EN
Sneeuwschuif en grondschaaf	2.800			2.800	280	2.520	10,000%	280	560	2.240	EN
Kipper VZ-28-1G	22.992			22.992	0	22.992	10,000%	2.299	2.299	20.693	EN
Yamaha + motorslot	1.921			1.921	0	1.921	10,000%	192	192	1.729	EN
Bressel en lade materiaaldem		6.200		6.200	0	0	10,000%	0	0	6.200	EN
	96.756	6.200	0	102.956	20.966	75.790	1	9.196	30.162	72.794	
Vervoermiddelen											
Bestelauto Piaggio Porter 2012	12.065			12.065	6.896	5.169	14,290%	1.724	8.620	3.445	EN
Fendt trekker 2014	79.000			79.000	15.800	63.200	10,000%	7.900	23.700	55.300	EN
Hijet Pickup Bestelauto 2002	0			0	0	0	14,290%	0	0	0	EN
	91.065	0	0	91.065	22.696	68.369		9.624	32.320	58.745	

HOOISTRENGE ZEEMAN
GROEP
ACCOUNTANTS & ADVISEURS
Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

Omschrijving object	aanschaf-waarde 01-01-2017	vermeer-deringen	vermin-deringen	aanschaf-waarde 31-12-2017	cumulatieve afschrijving 01-01-2017	boek-waarde 01-01-2017	afschr. perc.	afschr. in 2017	cumulatieve afschrijving 31-12-2017	boek-waarde 31-12-2017	Soort NUT
Overige Materiële Vaste Activa											
Maaiegeleermatisk snoverlast	75.710			75.710	60.588	15.142	10,000%	7.571	68.159	7.571	MN
Speelvoorziening	250.491			250.491	250.490	1		0	250.490	1	MN
Verplaatsing caravans Noordwesthoe	45.542			45.542	45.541	1	4,000%	0	45.541	1	MN
Verplaatsing zomerhuisjes NW-hoek	383.741			383.741	246.333	137.408	2,000%	7.714	254.047	129.694	MN
Vervangings investering 1995	159.315			159.315	159.314	1	aan 20 jr		159.314	1	EN
Vervangings investering 1999	143.022			143.022	109.688	33.334	aan 20 jr	10.469	120.157	22.865	EN
Vervangings investering 2000	36.614			36.614	28.551	11.063	aan 20 jr	2.528	28.079	8.535	EN
Vervangings investering 2001	150.076			150.076	94.957	55.119	aan 20 jr	9.777	104.734	45.342	EN
Vervangings investering 2002	38.678			38.678	22.928	15.750	aan 20 jr	2.315	25.243	13.435	EN
Vervangings investering 2003	94.190			94.190	50.457	43.733	aan 20 jr	5.372	55.829	38.361	EN
Vervangings investering 2004	61.012			61.012	29.371	31.641	aan 20 jr	3.313	32.684	28.328	EN
Vervangings investering 2005	67.967			67.967	29.206	38.761	aan 20 jr	3.575	32.721	35.246	EN
Vervangings investering 2006	83.580			83.580	31.784	51.776	aan 20 jr	4.116	35.900	47.680	EN
Vervangings investering 2007	47.679			47.679	15.900	31.779	aan 20 jr	2.236	18.136	29.543	EN
Vervangings investering 2008	123.490			123.490	35.661	87.829	aan 20 jr	5.517	41.178	82.312	EN
Vervangings investering 2009	65.129			65.129	16.036	49.093	aan 20 jr	2.771	18.807	46.322	EN
Vervangings investering 2010	64.728			64.728	13.314	51.414	aan 20 jr	2.623	15.937	48.791	EN
Vervangings investering 2011	77.423			77.423	12.941	64.482	aan 20 jr	2.988	15.929	61.494	EN
Vervangings investering 2012	61.006			61.006	7.952	53.054	aan 20 jr	2.242	10.194	50.812	EN
Vervangings investering 2013	69.264			69.264	6.605	62.659	aan 20 jr	2.424	9.029	60.235	EN
Vervangings investering 2014	89.060			89.060	8.906	80.154	5,000%	4.453	13.359	75.701	EN
Reserve afvalbakken	3.863			3.863	0	3.863	10,000%	386	386	3.477	EN
Stasta banken	3.060			3.060	0	3.060	10,000%	306	306	2.754	EN
	2.194.620	0	0	2.194.620	1.273.503	921.117		82.636	1.356.139	838.481	
	6.985.855	61.360	8.232	7.038.982	4.851.279	2.134.575		148.847	4.999.927	2.039.056	

HOFSTEENGE ZEEMAN
GROEP
accountants & adviseurs
Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

	2017				2016			
NAAM RESERVE	SALDO 01/01/2017	VERMEER-DERINGEN	VERMIN-DERINGEN	SALDO 31/12/2017	SALDO 01/01/2016	VERMEER-DERINGEN	VERMIN-DERINGEN	SALDO 31/12/2016
ALGEMENE RESERVE	233.650	43.274	34.000	242.924	221.491	12.159		233.650
RES. INVEST. MEERSCHAPSGEBIED	451.401	0	0	451.401	451.401	0	0	451.401
TOTAAL RESERVES	685.051	43.274	34.000	694.325	672.892	12.159	0	685.051

	2017				2016			
NAAM VOORZIENING	SALDO 01/01/2017	VERMEER-DERINGEN	VERMIN-DERINGEN	SALDO 31/12/2017	SALDO 01/01/2016	VERMEER-DERINGEN	VERMIN-DERINGEN	SALDO 31/12/2016
EGALISATIEVOORZ. GR. ONDERHOUD	10.478	46.870	14.080	43.268	478	10.000		10.478
VOORZ. VERVANGING PERSONEEL	17.636	0	0	17.636	18.378	0	742	17.636
TOTAAL VOORZIENINGEN	28.114	46.870	14.080	60.904	18.856	10.000	742	28.114

HOORSTENGE ZEEMAN GROEP accountants & advisoren

Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

OVERZICHT OPGENOMEN GELDLENINGEN

lening-nummer	bedrag van de lening	datum alg./dag. bestuur	instantie	datum van laatste aflossing	rente percen-tage	restant schuld per 01-01-2017	opgenomen in 2017	rente 2017	aflossing 2017	restant-schuld per 31-12-2017
1995-1	453.780	12-12-1994 28-11-1994	NWB	08-12-2020	6,80	72.604		4.937	18.151	54.453
1999-1	726.048	27-09-1999 12-09-1999	NWB	14-12-2019	5,53	108.907		6.022	36.302	72.605
2007-1	1.000.000	19-06-2006 08-05-2006	NWB	01-10-2037	4,60	707.242		32.533	33.678	673.564
2015-1	500.000	31-08-2015	Gem.Hulzen	22-09-2017	0,40	500.000			500.000	0
2017-1	500.000	30-10-2017	Gem.Hulzen	23-09-2019	0,40	0	500.000	2.033		500.000
						1.388.753	500.000	45.525	588.131	1.300.622

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP
Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

WNT (Wet Normering Topinkomens)

Gemeenschappelijke Meerschap Paterswolde

Aard van de functie	Naam	Beloning	Dienst-verband	Aanvang dienstverband	Einde dienstveband
lid Dagelijksbestuur	J. van Keulen	onbezoldigd	0,01	mrt-14	
lid Dagelijksbestuur	N. Hofstra	onbezoldigd	0,01	mrt-14	
lid dagelijks bestuur	M.H. Stiekema	onbezoldigd	0,01	jun-16	
lid Algemeen bestuur	W.B. Leembuis	onbezoldigd	0,01	mrt-10	
lid Algemeen bestuur	J.P. Loopstra	onbezoldigd	0,01	mrt-14	
lid Algemeen bestuur	M.D. Blom	onbezoldigd	0,01	mrt-14	
lid Algemeen bestuur	H. Wiersema	onbezoldigd	0,01	mrt-14	
lid Algemeen bestuur	L.M. Schuiling	onbezoldigd	0,01	mrt-14	
lid Algemeen bestuur	C.H.L. Fenijn	onbezoldigd	0,01	mrt-14	
lid Algemeen bestuur	C.E. Kardol	onbezoldigd	0,01	nov-16	
Directeur/secretaris	G. Pots	onbezoldigd	0,01	jan-14	jul-17
Directeur/secretaris	K. Hunziker	onbezoldigd	0,01	aug-17	

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP accountants & adviseurs
Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

Deze rekening is opgemaakt, ingevolge artikel 26, lid 1 van de gemeenschappelijke regeling en overlegd aan het dagelijks bestuur.

Haren, 26 maart 2018

Het dagelijks bestuur van het Meerschap Paterswolde verklaart, dat vorenstaande rekening aangeboden op 26 maart 2018 is overlegd aan het algemeen bestuur van het Meerschap Paterswolde.

Haren, 26 maart 2018.

Het dagelijks bestuur voornoemd,

M. Hofstra,
voorzitter

K. Hunziker,
directeur

Aldus besloten tot voorlopige vaststelling van deze rekening door het algemeen bestuur van het Meerschap Paterswolde in zijn vergadering van 18 juni 2018.

M. Hofstra,
voorzitter

K. Hunziker,
directeur

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP accountants & adviseurs
26 MRT 2018
Controle verklaring d.d. .....

Colofon
Uitgave Meerschap Paterswolde
Tekst secretariaat
Reprowerk gemeente Groningen

HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP

Controle verklaring d.d. 26 MRT 2018

HZG
ACCOUNTANTS & ADVISEURS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Meerschap Paterswolde.

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van de gemeenschappelijke regeling Meerschap Paterswolde te Haren gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva van het Meerschap Paterswolde op 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de eigen verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader, vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2017.
2. de balans per 31 december 2017.
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van het Meerschap Paterswolde, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

LAAN CORPUS DEN HOORN 200 - POSTBUS 8006 - 9702 KA GRONINGEN - 050 21 13 660

HZG ACCOUNTANTS & ADVISEURS IS EEN HANDELSNAAM VAN HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP B.V. KVK NR. 55667945

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 9.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd, zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2017. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij rapporteren aan het Algemeen Bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de hiervoor aangegeven materialiteitsgrenzen, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening, en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie die bestaat uit:
- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de relevante vereisten in de Gemeentewet / WGR en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur voor de jaarrekening
Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met het BBV. Het Dagelijks Bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder de eigen

verordeningen opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

In dit kader is het Dagelijks Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Regeling Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Dagelijks Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 26 maart 2018
Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
was getekend: drs. S. Hofsteenge RA
Kenmerk: 2018083

GemeenteHaren

12 JUNI 2018

uw brief van	
nummer	
behandeld door	Dhr. G.H. de Boer
doorkiesnummer	050 5339953
ons kenmerk	Z.19875/UIT.13204
onderwerp	Jaarrekening 2017 en begroting 2019
bijlage(n)	
Haren,	4 juni 2018
verzonden	- 6 JUN 2018

Meerschap Paterswolde
Veenweg 46
9752 XS HAREN GN

Geachte heer/mevrouw,

Graag delen wij u mee dat de gemeenteraad in zijn vergadering van 28 mei 2018 kennis heeft genomen van het jaarverslag en de jaarrekening 2017 en de ontwerpbegroting voor 2019 van GR-Meerschap Paterswolde. De gemeenteraad heeft daarbij besloten geen zienswijze in te dienen.

Wij nemen aan u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de heer G.H. de Boer, via de contactgegevens boven aan deze brief.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders,

(loco)

mr. M.P. de Wilde,
directeur/gemeentesecretaris

P. van Veen,
burgemeester